Ч. 268 Второк 1 (13) грудня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Чехи мирять ся з Німцями. — Відрочене угорского парляменту і вражіне того в австрийскім парляменті. — Становище европейских держав супротив кандидатури грецкого кн. Юрия).

Від якогось часу ходила вже чутка, що Чехи носять ся з гадкою помирити ся з Німцями в справі язиковій, але як-раз зі сторони ческої заперечувано ту чутку. Тепер же доносить N. W. Tagblatt знову, що Чехи стремлять до порозуміня з Німцями в справі язиковій. В тій цїли відбула ся навіть конференция, на котрій були також присутні члени инших партий. Чехи порозумівали ся також в тій цїли з консервативною більшою посїлостию ческою. Конференциї ті відбували ся дїйстно перед кількома днями, мимо того, що Чехи старають ся заперечити всї чутки о якім небудь порозуміваню Чехів з Німцями.

Подібну чутку подає також і N. fr. Presse, котра знов так доносить: В кругах парляментарних розійшла ся чутка, що католицка партия народна готова підняти ся посередництва межи Молодочехами з одної а поступовими Німцями і німецкою партиєю людовою з другої сторони, щоби довести межи Німцями а Чехами до необовязуючих до нічого переговорів. В кругах молодоческих послів стоять уперто при тім, що не знають нїчого о того рода акциї.

Криза кабінетова і парляментарна на Угорщинї закінчила ся поки що тим, що парлямент в суботу відрочено аж до дня 17 с. м. Коли в суботу о 11 год. зібрали ся посли на засїданє, опозиция зібрана в палатї почала викрикувати: „Шукають президента“. Наконець з'явив ся віцепрезидент Лянґ а за ним і президент міністрів Банфі. Опозиция повитала єго словами: „Проч з ним“. Віцепрезидент Лянґ дзвонив і дзвонив а наконець кинув дзвінком об стіл та крикнув: Прошу о спокій бодай на короткий час, доки я проводжу. Коли наконець настав трохи спокій, віцепрезидент подав до відомости, що посли виступивші з лїберальної партиї, посклали також свої мандати до комісий. Опозиция приняла сю заяву грімкими оплесками. Ледви відчитано спис петиций, як предсїдатель перервав засїданє на 10 минут. По перерві, коли відкрито знову засїданє, віцепрезидент заявив, що позаяк партиї не можуть згодити ся на вибір президента, а він не в силї вести провід через довший час, то зараз по засїданю подасть ся формально до димісиї. В тій хвили хотів промовити президент міністрів Банфі, але опозиция не допустила до того. Наконець все-таки заявив Банфі, що був змушений предложити Монарсї відрочене парляменту і відчитав рескрипт королївский відрочуючий парлямент до 17 с. м.

Відрочене угорскої палати послів і заповіджена подорож угорского президента міністрів до Відня були — як доносить N. fr. Presse — в суботу предметом оживлених коментарів в австрийскій палатї послів. Вказувано іменно на то, що події в угорскім парляментї не позістануть без впливу і на Австрию, о скілько буде розходити ся о залагоджене справи угодової. Висказувано також з многих сторін, що становище міністра Банфі'го треба уважати за захитане. На засїданю комісиї угодової по полудни не явив ся був нїхто з міністрів. Стало звістно, що відбувала ся рада міністрів і гадають, що на тій радї розбирано також ситуацию на Угорщинї та єї вплив на залагодженє справи угодової, взглядно на рішенє відрочення палати послів.

Італїяньский міністер справ заграничних предложив сими днями в італїяньскій палатї послів велену книгу о послїдній фазї кретийскої справи. З тої книги показує ся ось що: Дня 30 грудня мин. року дав італїяньский посол з Петербурга знати, що ґр. Муравєв сказав єму, що не видить иншої ради, як лиш вибір кн. Юрия грецкого, щоби залагодити справу кретийску; він додав при тім, що сїй кандидатурі спротивить ся Німеччина і мабуть Австрия не говорячи вже о Туреччинї. Дня 1 січня телеграфував посол з Берлина, що тамошне правительство єсть рішучим противником сеї кандидатури і було би за кандидатурою Божо-Петровича, воєводи чорногорского. Ґр. Голуховский заявив, що він не взяв би на себе одвічальности за ту кандидатуру, котру і Туреччина поборювала би і котра викликала би на Балканї змаганя балканьских держав до независимости. Перша держава, що приняла кандидатуру кн. Юрия була Анґлїя. Німеччина заявила, що не годить ся, бо видить в тій кандидатурі прилучене Крети до Греции і початок нового заколоту на Балканї. Росия мимо опору Туреччини і обох середно-европейских цїсарств обставала при тій кандидатурі. Дня 31 січня дав італїяньский амбасадор з Берлина знов знати, що цїсар Вільгельм казав ще раз повторити, що не годить ся на ту кандидатуру і велїв відкликати з Крети военний корабель „Ольден-

2)

КОНЕЦЬ СЬВІТА.

Фантазия з року 1899.

(З нїмецкого — Вінкентия Кіявачі).

(Дальше).

— Чи тобі, бабуню в твоїй комнатцї стало вже лячно? — спитала дівчина і задзвонила. — Кажу зараз засьвітити. Тато незадовго прийде, та і Кароль обіцяв ся прийти.

— Я вже не видержу при тім несамовитім сьвітлї — сказала старенька бабуся. Вся, моя люба, стара обстава видає ся менї в тій комнатї якоюсь такою чужою, так непривітною, що майже вже менї опротивіла. Відколи живу, я ще не виділа такого грізно понурого, як би не з сего сьвіта сьвітла. Ба нї, раз вже за молодих лїт я таке виділа; мій брат одного разу із жартів казав нам всїм позавивати ся в простирала і посїдати коло круглого стола, а відтак запалив спіритусову лямпу і погасив всї сьвічки та насипав якогось прошку до поломіня, а з того зробило ся таке сьвітло, що наші лиця виглядали при нїм такі блїді як у трупів. Ми зразу були перепудили ся, відтак стали сьміяти ся і тїшили ся дуже з того, коли хто увійшов та перепудив ся тих страхів доокола стола. То нагадує менї отсе блїде сьвітло, яке що ночи пускає та якась страшна зьвізда. Не виджу нїчого доокола себе лиш самі трупи. Навіть від самої обстави ляк мене бере. Здає ся як би навіть всї меблї сьвітили, мов то порохно серед ночи в лїсї. Аж мороз іде по менї. Яким то дитинним стає чоловік! Я вже давно освоїла ся з тим, що треба умирати, знаю, що я дійшла вже до найдальшої границї і незадовго треба вже буде розстати ся з сим житєм. Я того нїколи не лякала ся. То не значило для мене згубу. Коли я бувало дивила ся на улицю, як там весело угапають дїти, що ідуть зі школи, то я була переконана, що все то, що було для мене лиш красною згадкою, ставало знов живою наглядною теперішностию і що так завсїгди буде з роду в рід. Але тепер ходить чутка про страшні річи. Тепер тота смерть, що тисячами лїт була нїби лиш лагідною, вивобождаючою забавкою, що деколи потолочила сьвіжі, зелені галузки, але впрочім господарила як той працьовитий городник в городї людскости, вириваючи старанно то, що зівяло, згнило, або що виродило ся, що в городї могла зацвисти нова розкіш, — що тота лагідна вивсвобождаюча смерть має тепер зробити всему конець, що лиш жиє на сьвітї. То єсть знищенє, супротив котрого смерть поодинокого чоловіка єсть лиш сердечною забавкою з пупінками, цьвітами і овочами на дереві жизни.

Бабуся призадумала ся і похилила голову а внучка заплакала зтиха і впала перед нею на колїна та притулила до неї свою головку з білявими кучериками.

Увійшла служниця, принесла сьвічку, спустила жалюзиї і дала знати, що пан радник вже вернув.

Був то мужчина, лїт за пятьдесять, високого росту, з великою русявою бородою, котрому з лиця виглядала щирість і охота до житя. Він прийшов з молодим чоловіком, котрий з поверховности подобав на артиста. Голова у него була як у Аполлона, чоло окружене брунатними кучерами, очи великі, темні, повні житя уста і борідка, украшені білявою, в кінчик підстриженою бородою, а тїло повне сили і хорошого росту. Молодий мужчина підійшов до бабусї, поцїлував єї з почестию в руку а відтак звернув ся лицем до дївчини, котра з заплаканими очима пригорнула ся до него і зітхнула важко, як би позбула ся тої муки, що через цїлу годину перед тим недавала їй спокою.

— Але-ж мамунечко — відозвав ся радник — ти, наша мудра учителька в штуцї резиґнациї, ти, така сильна і відважна до борби дуна, що тілько разів в днях журби додавала нам відваги, ти знову ослабла? Хиба-ж ми не сполучені всї разом, хиба-ж не любимо ся? Або може тота любов не застане нас всїх разом, хоч би й не знати що мало стати ся?

— Я вже знову успокоїла ся — сказала на то бабуля. — То лиш так щось на мене прийшло. У вашім крузї весь страх щезає.

бург". Дня 13 лютого виступила Німеччина з своєї резерви і предкладала, щоби: 1) Амбасадори іменували кого комісарем і вислали на Крету та взяли правлїнє острова в свої руки; 2) щоби остров віддати двом державам в опіку. Італія згодила ся на першу точку а відкинула другу; Австро Угорщина годила ся на обі, але сказала, що не піде на Крету, а Анґлія відповіла, що обі ті точки непрактичні. Тогди німецкий корабель „Ольденбург" дістав приказ не чекати на видповідь Франції і Росиї, лиш вертати, а Австро-Угорщина заявила також, що відкликує своє войско.

Загальні збори тов. „Руський Сокіл" у Львові.

Від старшини товариства „Руський Сокіл" у Львові одержали ми слідуюче письмо з просьбою о уміщенє:

Загальні збори товариства ґімнастичного „Руський Сокіл" у Львові відбули ся в недїлю дня 27-ого падолиста с. р.

Збори відкрив голова комітету основателїв, Василь Мороз, і привитав присутних членів, заохочуючи до праці над розвоєм товариства. Промову свою закінчив окликом в честь Є. В. Цїсаря Франц Іосифа І. На секретарів поликав голова пп. Данилюка і Ганкевича. З порядку дневного наступило відтак справоздане справника п. Лаврівского слїдуючого змісту:

Торічні події в товаристві ґімнастичнім „Сокіл" і підчас сьвяткованя ювилеїв знесеня панщини та народного відродженя, спонукали гурток людий до заснованя нового товариства ґімнастичного „Руський Сокіл". Устав товариства приняло міністерство справ внутрішних до відомости рескриптом з дня 13 падолиста 1897, ч. 33895. Комітет основателїв, до котрого належать пп. Ілярий Огоновский, др. Володимир Коцовский, др. Василь Щурат, Осип Коциловский, Василь Мороз, Ілько Яремкевич, Ілько Пак, Юстин Ганкевич, Лев Данилюк, Стефан Шарапевич, Кароль Чайківский і Володимир Лаврівский, уконституовав ся на засїданю своїм з дня 29-го серпня 1898, вибираючи головою п. Мороза Василя, справником п. Лаврівского Володимира, а скарбником п. Яремкевича Ілька. Се моє справоздане адмінїстрацийне обнимає час від 29. серпня до 27. падолиста с. р. Першим проявом діяльности нашого товариства було принятє обовязку з §. 12.: устава будови русько-народного театру імени Івана Котляревского, через що товариство наше помогло до заснованя згаданого товариства, позаяк ані „Просьвіта", ані „Інститут Ставропигийский" не хотїли сего зробити, помимо, що комітет основателїв о се їх просив. В §. 12. товариства будови сказано, що в разї розвязаня товариства майно товариске має бути видане нашому товариству.

До тепер приступило до товариства 38 членів, межи котрими находять ся 10 членів основателїв, підписавших устав товариский. Комітет основателїв збирає ся на засїданях що тижня раз, перше в кождий четвер а тепер кождої середи. На тих засїданях, котрих до тепер відбуло ся 12, полагоджено слїдуючі справи: Принято порядки дїяльности, а іменно домашний, науковий, прогульок і книговий, зладжені п. Володимиром Лаврівским, а видрукувані в календари: „Сокіл" на рік 1895. Вписове для членів установлено на 1 корону, а вкладку місячну для членів дїйстних на $^1/_2$ корони. Справлено печатку товариску. Справи товариства ухвалено оповіщати в „Нар. Часоп." Ухвалено оповістити, що в члени можна вписуватись в хатї п. справника мешкаючого в домі улиця Хорущина ч. 7. Дня 12-го вересня с. р. внесено до міністерства справ внутрішних прошенє о позволенє збираня складок на будову власного дому в Галичинї і Буковинї, по на жаль міністерство не увзглядни̂ло сего нрошеня. До комісиї строю вибрано нп. голову, справника і скарбника. Одноголосно принято стрій сокільний після картини Николи Івасюка поміщений в календари „Сокіл" на рік 1895. За відзнаку для членів принято ленту голубу, на котрій срібними буквами написано „Руський Сокіл у Львові". На двох засїданях принято порядок о строю сокільнім, зладжений п. справником, а поставлений на порядок дневний нинїшних зборів.

Товариство видасть календар на рік 1899, в котрім окрім справ календарских поміщений буде підручник для сїльских сторожий огневих. Задачею старшини, котру нинї виберемо, буде постарати ся о салю ґімнастичну і прибори. До неї кличу нашим покликом: „Бодрім ся!"

Се справоздане приняли загальні збори одноголосно до відомости. Відтак з порядку дневного відчигав скарбник п. Яремкевич справоздане зі стану касового, після котрого до 15 падолиста 1898 приходи виносили 44 зр. в. а., видатки 15 зр. 13 кр., а проче зістає в касї 28 зр. 87 кр. і поленяв точно кожду позицию приходу і розходу. Справоздане приняли збори до відомости і удїлили комітетови основателїв абсолюторию.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів дня 12-го грудня 1898.

— Цїсар в кумах при трійнятах. Саме в день цїсарского ювилею, 2-го грудня, привела в однїй малїй місцевости в Чехах жінка ткача, Марія Ріхтер, аж троє дїтий на сьвіт. Трійнятка були самі хлопцї. Позаяк в тїй родинї було вже й так аж четверо дїтий, з котрих найстаршому пять лїт, то ся подія, збільшаючи громадку дїтий до семеро, перепудила родичів; настала обава, що нужда ще збільшить ся, бо жінка не зможе разом з чоловіком займати ся ткацтвом. Знакомі порадили їм, щоби они віднесли ся телеграфічно до Цїсаря, котрий тогди перебував в Вальзе, і попросили его в куми до ювилейних трійнять. На превелику радість родичів наспіла до кількох годин телеґрафічна відповідь, що Цїсар готов сповнити ту просьбу. Дня 4-го с. м. відбули ся хрестини, на котрі Цїсар визначив свого заступника за кума. Перший хлопець, що прийшов на сьвіт, дістав імя Франц Йосиф. другий імя Рудольф, а третий імя Альбрехт. Трійнята суть здорові і сильно розвинені; та й стан здоровля матери єсть зовсїм добрий.

— Однодні̂вка. Проф. Масляк видав в день памяти сотних роковин відродженя українсько-рускої лїтератури, сьвяткованих Перемишлянами, „Одноднївку" під заголовком: „На великі роковини в память Івана Котляревского". Видане се презентує ся добором змісту, укладом і дуже хорошим виконанєм. Маємо надїю, що книжка ся знайде ся в кождім домі бодай інтелїґентного Русина.

— До Ради надзираючої „Краєвого Союза кредитового" на оноді̂шних зборах вибрані: др. Т. Кормош в Перемишли, др. Д. Савчак, др. Яр. Кулачковский, сов. Григ. Кузьма, Ів. Дольницкий з Станиславова. Йос. Гурик з Угринова, др. Стеф. Федак, купець Ант. Стахевич, др. Лука Гумецкий з Самбора, крил. Ал. Тороньский зі Львова, Л. Рожанковский із Голочева і нотар Вол. Лукич Левицкий з Винник;—заступниками: о. І. Гоцкий, о. І. Иванець, Ол. Таня̂чкевич, о. І. Фолис, Гр. Лотоцкий міщ. з Городка і о. Т. Лежогубский. До комісиї контрольної вибрані: Юл. Січиньский, Із. Бриттан і проф. Іл. Кокорудз.

— Та чого нам боятн ся? — відповів син своїм спокійним дзвінким голосом. — В найгіршім случаю заплатимо рівночасно той податок, який доси стягано безпощадно від всїх живучих.

— За то, здає ся — докинув молодий мужчина — дожиємо того, що будемо сьвідками так величавого явища, о якім нїхто не має понятя. Нема ще нїчого певного; але суть такі здогади, що наша земля не стане ся жертвою якогось наглого западеня, якоєсь брутальної катастрофи, лиш що все буде на ній поволи вимирати — ба, що лїта минуть, заким вигасне на ній все житє.

— А ми принесли вам ще й щось веселого — перебив єму радник. — Ервін, як знаєте, виставив свій цикль: „Золотий вік". Ще недавно, коли весь сьвіт говорив лиш о грозячій війнї пятьох великих держав, нїхто на ті образи не звертав уваги, а тепер, коли людьми зі страху перед смертию трясе горячка і ві перестали інтересувати ся публичним житєм, ідуть они з кождим днем щораз більше оглядати той ряд образів. Так глотять ся перед тим представленєм лїпшого сьвіта, як би їм притім отвирали ся очи і они виділи то, що страшенно занедбали. Як умираючий з жалем споглядає на змарноване житє і его тужлива уява творить собі нове житє, без жалю, без недоладности, житє любови і вдоволеня собою самим, так стоять тепер люди перед тими образами і все, що ідеаліст і чоловіколюбець їм в них представляє, видає ся їм так правдивим, так вірним, що готові би то наслїдувати. То, над чим они давнїйше лиш з милосердия здвигали плечима, видає ся їм зрозумілою самою собою заповідию людскости. Аж не можуть досить надивити ся на сцени любови ближнїх, на мирну роботу, на жертволюбну охоту несеня помочи другим. Як пробудили ся з тисячлїтного дуру видять, що сповнєнє тих ідеалів повинно було бути їх ідеальною цїлию. Нїхто вже й не думає о війнї, о безвзглядним добиваню ся користий і відзнак. Лиш то одно горяче бажанє відзиває ся в серцях всїх, щоби Всемогучий оставив людем їх прекрасну, любенечку домівку, нехай би она для людскости, вивобожденої від тисячлїтного самодурства була тим, до чого була призначена від самого початку, місцем щастя, мира і братньої згоди.

Старуха слухала уважно тих слів, а коли єї син скінчив, відозвала ся она покивуючи головою: Хоч і як піднесаюче єсть та гадка, що дїло нашого Ервіна загріло серця людий до таких ідеалів, то все-таки годі позбути ся тої думки, що ті чувства вирннули лиш під впливом тих могутних вражінь, які тепер наповняють людий. Всюди на сьвітї, навіть і в тих сторопах, де нема тої причини, пробудить ся гадка: Доходить до кінця, а ми ще так далеко від цїли! То умираючі видять так ясно дорогу, котрої серед заколоту борби не могли добачити! Жили надармо, змарнували житє і запропастили єго в безумній суперечці, підчас коли сьвітло Вседержителя учило нас споконвіку за кождий раз, скоро лиш день наставав: Я даю всім мої дари; я зсилаю свою благодать так обильно і постійно всім на то, щоби ви всї з неї користали і були щасливі; отся гадка зродила ся за пізно в сих зловіщих днях.

— Таки так — відповів на то радник.— Глуха розпука взяла ся великих мас народу; та часть з них, що думає, ходить блудом і мучить ся лиш гадкою: Зійдемо передчасом з сего сьвіта; не можемо вже сповненя нашої задачі передати нашим внукам і правнукам; розпливемо ся у велике нїчо з первородним гріхом нашої самолюбивости. Величезне кладовище, з котрим земля буде бічи шаленою скоростию в просторі сьвітовім, потребує лиш однїсенького нагробника з словами: „Так лїпше!"

В сїй хвили почув ся з улиці якийсь непонятний крик. Ервін приступив до вікна і отворив. Другі приступили і собі до него. Якесь блїде сьвітло без тепла і блеску осьвічало улиції і площі і при нїм було видко в острих зарисах, як товпи людий бігали то сюди то туди. Чути було, як ті, що розпродували ґазети, заєдно виклнкували грімким голосом: „Вже не буде зими в наших сторопах!" Земля стапула своєю осию прямовисно на свої дорозї! Нова ґіпотеза професора Бравна Загальне роззброєнє!"

III.

Дневник.

Ервін сидить при своїм столику до писаня. Перо випало єму з рук. Задуманий підпер він біляву голову лївою рукою і як би крізь сон споглядає на письмо, на котрім видко почерк з его руки. То записки тих великих подій, які наповняють ум і чувство всїх людий. Нехай же тут говорить сам дневник артиста, бо він віддає безпосередне вражінє, яке зроби-

— **Яка буде погода.** Мимо того, що вже маємо половину грудня, на дворі все ще тепло, вітер дує із заходу і несе нам дощ замість снігу, а зими як не видати так не видати; виглядає майже так, як би у нас вже таки не мала бути зима. Але здаєсь, що нема обави, незадовго вже завитає до нас і зима; із заходу гірских країв доносять іменно, що там вже стали падати сніги і взяли морози, а теплота обнизила ся так значно, що змінний і хмарний воздух і в наших сторонах потреба вже лиш коротко і настануть сніги та морози.

— **Фальшиві гроші.** В торговли кружать підроблювані банкноти, а іменно десятки. Фабрикують ся они, здає ся, в Хорватії. Пізнати їх можна по злих написях в тексті німецкім, як „Wuhrung" або „Wahnung" замість „Währung", а в угорскім тексті „Tiz Forinnt" замість „Tiz Forint". До недавна курсувало також много фальшивих срібних ґульденів, але лиш у Відни. Фальшівників викрито. Були ними якийсь комнатний маляр і візник без занятя. Они пустили в обіг кілька сот ґульденів, вироблюваних головно з цини і відлитих в цементових формах.

— **Силоміць цивілізують.** Хіньскій цісаревій-вдовици, ба й нікому в цілій хіньскій державі, як она велика, певно й не присниво ся, що Европейці будуть коли-сь так силоміць ширити свою цивілізацию, як то роблять тепер, та що зачнуть таки від самої цісаревої. Европейскі амбасадори в Пекіні старали ся дуже о то, щоби хіньска цісарева приймила у себе на авдиенциї европейскі дами і остаточно мимо всего опору поставили на своїм, хоч все ще невповні, бо ціла справа застрягне на одній формальности. Цісарева-вдовиця Цу-ші згодила ся вже на то, що прийме вісім дам европейских; сім дам будуть вибрані з европейских амбасад (жінки амбасадорів), а осьму виделеґує американьске посольство (американьский посол мабуть нежонатий). Цісарева хотіла насамперед, щоби при сім принятю посередничив товмач француской амбасади. Але то право зажадав анґлійский амбасадор для свого товмача, і вказував на то, що уряд заграничний (Цунґ-лі-Ямен) кореспондує з заграничними державами також по анґлійски. Але бо опісля зажадали і другі амбасади, щоби підчас принятя посередничили також їх товмачі. І так справа на сім поки що застрягла, і єї ще не порішено. Але не досить того: амбасадори що й накинули цісаревій церемоніял, в який она має приймати европейскі дами, і цісарева згодила ся на него. Після того має цісарева сидіти на престолі, уставленім на трибуні, встане перед кождою представленою їй дамою і відтак прикаже стоячому по лївій руці коло престола товмачеви подати дамі крісло. По принятю буде для дам в побічній сали поданий сніданок, в котрім возьме участь і цісарева. Підчас пращаня доступить цісарева знов тої великої ласки, що встане перед кождою европейскою дамою і подасть їй руку. Рівночасно передасть цісарева через них поклін і їх монархиням а також і жінкам президентів Фора і Мек Кінлія.

Телеґрами.

Будапешт 12 грудня. Sonn-und Montags-Ztg. доносить, що становище Банфі'го єсть зовсім певне і що він має надію при помочи ліберальної партиї побороти трудности, які ставить опозиция.

Відень 12 грудня. Осінна сесия парляменту має бути відрочена з кінцем сего тиждня аж до половини січня.

Атини 12 грудня. Кн. Юрий Грецкий має сего четверга відплисти на Крету.

Париж 12 грудня. Soir доносить, що Драйфус має вже леда хвиля вернути. Він висяде з корабля в Лібурні а звідтам відставить его ескорта 150 драґонів до Парижа. Увільненя Пікарта сподівають ся нині або завтра.

Вашінґтон 12 грудня. Помер тут на запалене легких звістний проводир повстанців на Кубі, Ґарця.

Рух поїздів зелїзничних

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6 05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Скольогоі Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ли на благородну душу чоловіка злощасні події тих днів.

10. Жовтня 1899.

Мимо загального приголомшеня в цілім способі житя не настала ще повна застоя. Люди ще займають ся своїми інтересами, що правда недбало і безсильно; але кождий сповняє ще свою роботу як машина. Кождий старає ся як може виповнити своє місце. Ніхто не хоче того признати, що в тій роботі єсть лиш самодурство; бо як би так було, то настав би розлад, вийшли би на верх дикі інстинкти і люта робота нищеня себе самих. Великі товпи шукаючи помочи споглядають на своїх проводирів, а ті не уміють порадити їм нічого ліпшого, як лиш роботу і вірне сповнюванє свого обовязку. Оттак дає ся ще чути живчик людскости; але він ще то живійше, то ніби скаче, то знов слабне і перестає бити як в послідпім конаню. Людскість без будучности! Отся гадка гризе і впиває ся в мозок, і ніяка діяльність не може єї приглушити, ніяка розумна причина не може єї втихомирити. Зверхний лад і порядок удержуєсь ще лиш навичкою і примором. Але тимчасом настала в людскій суспільности як би сама з себе зміна, над котрою надармо працювали найліпші і найблагороднїйші через сотки літ. Нема вже войск до війни. Армії зменшено до найнизшого стану як в часї мира. Того немногого войска уживають ще лиш до удержаня порядку. То все стало ся без наради, без виміни нот і без конґресів. Зовсім тихенько і з якимсь чувством засоромленя відкликано войска. Полуда, що так довго заслонювала людем очи, спала. Народи почули ся братами. Спільне нещастє роду людского звело їх знову разом. Але нема вже й бідних; бо кождий дає охотно із свого подостатку. Церкви і сьвятині стоять отвором, а побожні всїх віроісповідань шукають на сьвятих місцях відради та клонять ся в покорі. Процесиї, котрим кінця не видко, ходять улицями. Они кажуть нерозумній товпі: Перестаньте спорити, киньте ту свою зарозумілість. Лиш один дух панує понад всїм, проникає все в сьвіті, визначує дорогу зьвіздам, розбиває сьвіти і ставить нові. Ми его не знаємо, відчуваємо его лиш в собі і поза нами. Все то, за що люди в ходом історії проливали струї крови, о що бороли ся і заводили суперечку та за що многі тисячі охотно віддавали своє житє, видає ся послїдному родови в виду надходячого кінця лиш як сон дитинячої фантазиї. З такою ясностію, як ті, що умирають, пізнають они тепер, якими блудними ходили дорогами, шукаючи Бога. Шукали того, що моральне, що благородне, поза собою, підчас коли Бог в них самих пробував. Хоч і як великі та величаві суть сили природи, хоч і як їх трудно гадками обняти, они криють в собі гадки могучої предвиджувати, не криють в собі ні розуму ні остаточної цїли. Они не дали своїм сотворіням ніяких привил до свобідного вибору, бо ті сотворіня були самі зорґанізованими правилами природи з обмеженою дорогою. Таким єси, таким мусиш бути — ото могуче слово, якому ще ніяка жиюча твар не спротивила ся.

(Дальше буде).

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цїлої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати напеpед, аби бути першими в ряді іллюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(анї за книжки, анї за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сенкевича вийдуть в новім, старанним виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-oгo“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів,** формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сенкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-oгo“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сенкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** именно крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:
„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“ написав А. ЛЯНҐЕ.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. А. ПОТОЦКИЙ.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істноване індивідуально-духового початку.

Дальші серні цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ҐАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. і. Вебера. — (Телефона число 568).